

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.368/16/2021.

A tanács tagjai: Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Hodnik Ákos közbeszerzési biztos

A kérelmező: Global Terv Kft.

Budapest, Stefánia út 81.

A kérelmező képviselője: Dr. Németh Ferenc felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérők: Pápai Városfejlesztő Kft.

Pápa, Fő u. 12.

Pápai Termásvízhasználó Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.

Pápa, Várkert út 5.

Az ajánlatkérők képviselője: Dr. Víg Levente felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Részvételi szándékát jelző érdekelt: „MG Építész” Tervező és Szolgáltató Kft.

Budapest, Szarvas Gábor út 42/a. alagsor 1.

Képviselője: Dr. Bujdosó Gabriella ügyvéd

Budapest, Szarvas Gábor út 42/a

KRID: 68146274

A beszerzés tárgya, értéke: Szálloda épületének tervezési feladatai, nettó 120.000.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 69. § (2) bekezdés első mondatára és a Kbt. 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondatát.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő 2021. július 12-én megküldött összegezését, továbbá valamennyi ezt követően hozott ajánlatkérői döntést.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondata alapján kérjen a kérelmezőtől kiegészítő indokolást a jelen határozat 29. pontjában kifejtettek szerint.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 1.200.000.-Ft, azaz egymillió-kétszázézer forint bírságot szab ki. A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázézer forint igazgatási szolgáltatási díjat, valamint nettó 250.000.-Ft, azaz kétszázötvenezer forint felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó eljárásával összefüggésben felmerült költséget.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező számlájára a jelen határozat megküldésétől számított 8 napon belül utaljon vissza 300.000.-Ft, azaz háromszázézer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozattal szemben a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő (a továbbiakban együtt: ajánlatkérő) a Kbt. Második Rész, Kbt. 81. § (1) bekezdése szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indítottak a bevezető részben megjelölt szolgáltatás megrendelése tárgyában, melynek 2021. március 16-án feladott ajánlati felhívása (a továbbiakban: felhívás) 2021. március 19-én jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2021/S 055-137946 számon. Az eljárás lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a továbbiakban: EKR) kerül sor, a közbeszerzési eljárás azonosítószáma: EKR000243872021. A felhívást az ajánlatkérő a 2021. április 15-én feladott és 2021. április 20-án 2021/S 076-195219 számon megjelent korigendum útján módosította. A módosítás az alkalmassági követelményeket és a dokumentációt érintette. Az ajánlatkérő ekkor meghosszabbította az ajánlattételi határidőt is, amelynek időpontja 2021. április 26-án 12:00 óra lett. A felhívás az alábbi előírásokat is tartalmazta:

„II.1.4) a közbeszerzés rövid meghatározása:

A Várkert Fürdő melletti fejlesztési területen megvalósítandó 4 csillagos szálloda teljes körű tervezői feladatainak ellátása, a megvalósításához szükséges engedélyezési és kivitelezési-, közbeszerzési tervdokumentáció elkészítése, valamint tervezői művezetői feladatok ellátása tervezési szerződés keretében. A szálloda épület elhelyezésénél figyelembe kell venni, hogy a szomszédos telke(ke)n lévő – Pápai Gyógy- és Termálfürdővel – Várkertfürdővel fedett-zárt kapcsolatot kell biztosítani és ennek keretében meg kell vizsgálni a szállodát kiszolgáló funkciók esetleges/részleges Várkertfürdő épületében való elhelyezését. A tervezés során megvizsgálandó, hogy a javasoltan észak-déli tájolású, középfolysós szálloda épület szobáit – a megengedett maximális építménymagasságot kihasználva – üzemeltetési szempontból az 1.- 3., vagy csak két emeleti szinten hatékonyabb-e elhelyezni. A szálloda épülethez tartozó parkolóhelyeket telken belül kell elhelyezni, a Várkertfürdő meglévő parkolói erre a célra nem használhatóak fel. Az épület főbejáratát a nyugati oldalon, a Fürdővel közös külső tér újra fogalmazásával kell megoldani, ugyanakkor a két funkció megfelelő elválasztásáról is

gondoskodni kell. A kedvezőtlen talajviszonyok miatt alagsori szint építése nem, vagy csak korlátozottan támogatott. Nettó terület: 4200 m², 100 adagos konyha, 35 m²-es medence, 3 db lift. A bejárati szinten kell elhelyezni a recepciót és a szálloda lobby-t, egy ehhez kapcsolódó, legalább 50 főt befogadó – szükség esetén két részre osztható – konferenciateremmel. A szállodát kiszolgáló reggeliző-étterem-konyha elhelyezését a Várkertfürdőben meglévő vendéglátóhelyek kapacitás vizsgálatának figyelembevételével kell meghatározni. Az összesen 54 kétágyas standard szobát és 6 db (két standard szobaegység méretű) lakosztályt két, vagy három szinten kell elhelyezni. A standard szobák minimum 3,40 m belméretűek, fürdőszobával együtt legalább 24 m²-esek legyenek, a szobák egyharmadát connecting szobaként kell kialakítani. A szoba szinteket két vendéglift szolgálja ki, melyből 1 db a szobaszervíz számára is használható, ezen kívül a wellness elérhetőségét egy különálló lift biztosítsa. Megvizsgálandó egy tetőszintre elhelyezett wellness központ, amely csak a szállóvendégek számára elérhető. A wellness-recepciót a szobaszintekről külön 'spa' lift kell kiszolgálja. A wellness részleg merülő medencét, szaunavilágot és masszázs-helyiségeket foglaljon magába, kiegészülve napozó terasszal és bárpulttal. Amennyiben valamilyen műszaki ok miatt a wellness funkció a tetőszinten nem elhelyezhető, akkor a földszinten kell kialakítani. Az épületet kiszolgáló gépészeti berendezések szintén a tetőszintre kerüljenek. A szálloda kiszolgáló területei, személyzeti bejárata és az öltözők a földszinten kapjanak helyet. Ennél funkcionál is vizsgálandó, hogy a kapacitások egy része a jelenlegi fürdőépületekben nem helyezhető-e el. A gazdasági és személyzeti bejárat – a közönségforgalomtól elválasztva – javasoltan az épület keleti oldalára kerüljön.

II.2.4) a közbeszerzés ismertetése:

A Várkert Fürdő melletti fejlesztési területen megvalósítandó 4 csillagos szálloda teljes körű tervezői feladatainak ellátása, a megvalósításához szükséges engedélyezési és kivitelezési-, közbeszerzési tervdokumentáció elkészítése, valamint tervezői művezetői feladatok ellátása tervezési szerződés keretében.

Elvégzendő feladatok rövid ismertetése:

- a) Vázlaterv elkészítése. Teljesítési határideje: a szerződéskötéstől számított 50 naptári nap.
- b) Építési és szakági engedélyezési tervdokumentáció, az engedélyezési tervdokumentáció összeállítása, tervezői költségbecslés összeállítása. Teljesítési határideje: a vázlaterv Megrendelő általi elfogadásától számított 75 naptári nap.
- c) Kivitelezési tervdokumentáció, közbeszerzési tervdokumentáció elkészítése. Teljesítési határideje: az építési engedély jogerőssé válásától számított 75 naptári nap.
- d) A használatbavételi engedélykérelem benyújtását megelőzően a megépített épületek felmérése, megvalósulási terv elkészítése és az épületfeltüntetési vázrajz elkészítése.
- e) Megbízottként a szükséges engedélyek (hatósági, közműszolgáltatói) tényleges beszerzése.
- f) Tervező a tervezői művezetési feladatokat a Megrendelő igényei szerint köteles ellátni és ennek érdekében köteles a Megrendelő rendelkezésére állni, legfeljebb 90 mérnöknap erejéig.
- g) Egyéb feladatok: Tervező tervezési feladat tárgyát képező építési beruházásra (építményre) vonatkozó árazott költségvetést készít. Tervező javaslatot tesz az ajánlatkérő számára a kivitelezés teljesítés ütemezésére vonatkozóan. A tervező a kivitelezés teljes folyamata alatt rendelkezésre áll és támogatja a Megrendelőt. Megrendelő által lefolytatni tervezett kivitelezés tárgyú közbeszerzési eljárás szakmai támogatása. A kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárás lezárását követően a kiviteli tervdokumentáció alapján megvalósulóépítési beruházás során felmerülő eltérések esetleges „tervhibák” javítása átvezetése (kivéve megvalósulási terv). A kivitelező kiválasztására irányuló sikeres közbeszerzési eljárást követően a Tervező a kivitelező részére a kivitelezés helyszínén megtartott legalább 4 nap időtartamú tervismertetésre köteles, ahol részletes konzultáció keretében kerülnek a kivitelezést érintő lényegi kérdések a tervezővel áttekintésre.

Abban az esetben, ha az építési beruházásra vonatkozó – a kiviteli tervdokumentáció Megrendelő általi jóváhagyását követő 4 hónapon belül megindított – közbeszerzési eljárás során a legkedvezőbb árajánlat 15 %-kal meghaladja a Tervező által készített árazott költségvetés szerinti teljes díj összegét, abban az esetben – az erre vonatkozó megrendelői felhívástól számított 60 naptári napon belül térítésmentesen köteles az építési engedélyezési-, illetve a kiviteli tervdokumentációt felülvizsgálni és a Megrendelő által jóváhagyott költségcsökkentő hatással járó módosításokat átvezetni, szükség esetén az engedélyezési eljárást ismételten lefolytatni.”

2. A „Felhívást kiegészítő módosított közbeszerzési dokumentum” című iratban – többek között – elhelyezte az ajánlatkérő a szerződéstervezetet, melynek II.2. pontja szerint:

„Felek a jelen megállapodást határozott időre – mindkét fél általi teljesítésig – kötik. Tervező kötelezettséget vállal arra, hogy a Tervezési feladatok vonatkozásában az előírt határidőre/határidőkre, az alábbi feltételek szerint teljesíti szolgáltatásait:

- a) Vázlattevé elkészítése. Teljesítési határideje: a szerződéskötéstől számított 50 naptári nap.
- b) Építési és szakági engedélyezési tervdokumentáció, az engedélyezési tervdokumentáció összeállítása, tervezői költségbecslés összeállítása. Teljesítési határideje: a koncepció terv Megrendelő általi elfogadásától számított 75 naptári nap.
- c) Kivitelezési tervdokumentáció, közbeszerzési tervdokumentáció elkészítése. Teljesítési határideje: az építési engedély jogerőssé válásától számított 75 naptári nap.
- d) A használatbavételi engedélykérelem benyújtását megelőzően a megépített épületek felmérése, megvalósulási terv elkészítése és az épületfeltüntetési vázrajz elkészítése.
- e) Megbízottként a szükséges engedélyek (hatósági, közműszolgáltatói) tényleges beszerzése.
- f) Tervező a tervezői művezetési feladatokat a Megrendelő igényei szerint köteles ellátni és ennek érdekében köteles a Megrendelő rendelkezésére állni, legfeljebb 90 mérnöknap erejéig.
- g) Egyéb feladatok: Tervező tervezési feladat tárgyát képező építési beruházásra (építményre) vonatkozó árazott költségvetést készít. Tervező javaslatot tesz az ajánlatkérő számára a kivitelezés teljesítés ütemezésére vonatkozóan. A tervező a kivitelezés teljes folyamata alatt rendelkezésre áll és támogatja a Megrendelőt. Megrendelő által lefolytatni tervezett kivitelezés tárgyú közbeszerzési eljárás szakmai támogatása. A kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárás lezárását követően a kiviteli tervdokumentáció alapján megvalósulóépítési beruházás során felmerülő eltérések esetleges „tervhibák” javítása átvezetése (kivéve megvalósulási terv). A kivitelező kiválasztására irányuló sikeres közbeszerzési eljárást követően a Tervező a kivitelező részére a kivitelezés helyszínén megtartott legalább 4 nap időtartamú tervismertetésre köteles, ahol részletes konzultáció keretében kerülnek a kivitelezést érintő lényegi kérdések a tervezővel áttekintésre.”

3. Ajánlatot nyújtott be a kérelmező és a Szécsi és Társa Építész Stúdió Kft., mint közös ajánlattevők (a továbbiakban együtt: kérelmező), valamint az eljárásban részvételi szándékát jelző érdekelt (a továbbiakban: érdekelt). A kérelmező ajánlatában az ajánlati ár értékelési szempontra nettó 106.450.000.-Ft-ot adott. Az ajánlatkérő 2021. május 25-én a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján indokolást kért a kérelmezőtől a következők szerint:

„[...] az árándokolás keretében Ajánlatkérő az alábbi információk, igazolások megadását írja elő cégszerű nyilatkozat formájában:

Annak bemutatása, hogy árajánlat milyen költségelemeket tartalmaz, és milyen módon kerültek kiszámításra. Kérjük, hogy ajánlattevő a válaszadáskor a költségelemekre vonatkozóan tételesen adja meg a bruttó díjak bontását az alábbiak szerint: bér- és bérjellegű költségek, működtetési (vállalati- és projekt) költségek (amin belül kérjük külön feltüntetni a szakmai irányítás projektköltségét, anyag- és amortizáció projektköltségét, a munkaerő foglalkoztatásához kapcsolódó projektköltségét, egyéb projektköltséget), a vállalati központi

költségeket, egyéb, az árajánlat számításánál figyelembe vett költséget (pl. kockázati fedezet, adózás előtti eredmény, nyereség, iparűzési-, társasági adó, iroda, adminisztráció, telefonhasználat, fénymásolás, bérszámfejtés, munkaügyi adminisztráció, biztosítási költségek).

Szíveskedjenek kitérni a teljesítéshez szükséges feladatok ismertetésére, az egyes feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételekre, az élőmunka-ráfordítás mértékére, és a kapcsolódó közterhekre (a bemutatásból egyértelműen derüljön ki, hogy a teljesítésben hány szakember vesz részt, milyen időszakban mennyi időszükséglettel).

Ajánlatkérő ezzel összefüggésben felhívja az Ajánlattevő figyelmét, hogy az 5. értékelési szempont vonatkozásában benyújtott szakmai ajánlatban megadott erőforrástervben is bemutatott szakemberekre kiterjedően kell a költségeket bemutatni.

Ajánlattevő mutasson be minden olyan további költséget, mely nem került nevesítésre, azonban jelen közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés teljesítése során ajánlattevő számolt a költséggel. Az indokolásnak számszakilag is alá kell támasztania a megajánlott árajánlatot. Alvállalkozó bevonása esetén is a fenti részletességgel kell megadni a költségeket.

Ajánlatkérő az indokolás teljesítésével összefüggésben az alábbiakat jegyzi meg: Az ár akkor nem felel meg a gazdasági ésszerűségnek, ha az nem tartalmazza az adott árelemmel összefüggésben szükségszerűen felmerült valamennyi költséget. Az indokolásnak mindig objektív tényeken kell alapulnia, ha szükséges, igazolt számításokat kell tartalmaznia, bizonyítékokat kell megjelölnie, akár a beszerzési árak igazolásával. Az Ajánlatkérőnek az a kötelezettsége, hogy meggyőződjön arról, hogy az adott ajánlati áron a szerződés teljesíthető, maga után vonja azt a következményt is, hogy az ajánlattevőnek olyan részletes indokolást kell előterjesztenie, amely az adott, kirívóan alacsonynak tekintett ellenszolgáltatást megfelelően indokolja, alátámasztja, az azzal szemben támadt kétségeket eloszlatja, a teljesíthetőségeket igazolja. Az árajánlattal kapcsolatban felmerült kétségeket kell az adott indokolásban az ajánlattevőnek eloszlatnia, amelyhez, ha szükséges, olyan bizonyítékokkal kell szolgálnia, amely az állításait alátámasztja.”

4. A kérelmező a 2021. május 28-án benyújtott indokolásában csatolta az „Ajánlati ár összetevői” táblázatot, melynek „Ajánlattevők szakembereinek bérköltsége (bér- és bérjellegű költségek)” sorában 39.837.107.-Ft szerepelt. A saját szakemberekkel kapcsolatban a következő releváns nyilatkozatok és adatok szerepeltek az indokolásban:

„A projekt megvalósításában Közös Ajánlattevők 8 saját szakemberével, valamint kapacitást nyújtó szervezet (alvállalkozó) és alvállalkozók bevonásával kalkulált.”

„A projekt időtartama a szerződéstervezetben II.2. pontjában kerül megfogalmazásra, Közös Ajánlattevők is ennek a figyelembevételével kalkuláltak.”

„A Global Terv Kft. részéről egy saját alkalmazásban lévő, projektvezető vezeti végig a munkát, aki a projekt sikeres lebonyolításáért, a Megrendelővel való folyamatos kapcsolattartásért, az egyeztetések zökkenőmentes lebonyolításáért is felelős, továbbá a szakági tervezők összefogásáért is felelnek. A SZÉCSI és Társa Kft. részéről hét kolléga kerül bevonásra: egy építész- és belsőépítész tervező és három építésztervező, valamint az ő munkájukat segíti három fő szerkesztő szakember.

Ajánlattevő nyertessége esetén a szakemberek a Munka Törvénykönyve alapján kerülnének bevonásra a projektbe, a következő táblázatokban az ők költségeiket mutatja be:

Bér- és bérjellegű költségek – havi és munkanapi bontásban, valamint a projekt egészére kalkulálva				
Szakember megnevezése	Bruttó havi munkabére	Munkáltatót terhelő bérrel kapcsolatos költség/hó	Munkáltatót terhelő bérrel kapcsolatos költség munkanapi díja	A munkavégzés időtartamára előirányzott a projektre levetített költség
Projektvezető	550 000 Ft	643 500 Ft	30 643 Ft	2 865 107 Ft
Vezető építész- és belsőépítész tervező	800 000 Ft	936 000 Ft	44 571 Ft	4 501 714 Ft
Építésztervező	650 000 Ft	760 500 Ft	36 214 Ft	19 266 000 Ft
Szerkesztő	500 000 Ft	585 000 Ft	27 857 Ft	13 204 286 Ft
			Összesen:	39 837 107 Ft

A szakember bérköltségének kalkulálásánál a jelenleg érvényben lévő jogszabályoknak megfelelő közterhekre is tekintettel voltunk. Ajánlatkérői kérésre alább azt is részletesen bemutatjuk, hogy a teljesítésben hány szakember vesz részt, milyen időszakban mennyi időszükséglettel:

Munkanapok száma az egyes szakemberek tekintetében a projekt egyes fázisaiban							
Szakember megnevezése	Vázlattevő	Engedélyezési terv	Kiviteli terv	Használatba vételi engedély beszerzése	Kivitelezői közbeszerzési eljárás	Tervezői művezetés	Összesen
Projektvezető	46	64	64	3	10	0	187
Vezető építész- és belsőépítész tervező	46	64	64	20	10	50	254
Építésztervező	46	64	64	0	10	0	184
Szerkesztő	30	64	64	0	0	0	158

Szakemberek száma a projekt egyes fázisaiban						
Szakember megnevezése	Vázlattevő	Engedélyezési terv	Kiviteli terv	Használatbavételi engedély beszerzése	Kivitelezői közbeszerzési eljárás	Tervezői művezetés
Projektvezető	1	1	1	1	1	0
Vezető építész- és belsőépítész tervező	1	1	1	1	1	1
Építésztervező	3	3	3	0	1	0
Szerkesztő	3	3	3	0	0	0

5. Az ajánlatkérő 2021. május 31-én kiegészítő indokolást kért a kérelmezőtől a következők szerint: „2. A közös ajánlattevők által biztosított saját alkalmazásban álló szakemberek (projektvezető, vezető építész- és belsőépítész tervező, építésszervező, szerkesztő) ajánlattevők által bemutatott, a munkáltatót terhelő bérköltség, munkabér és a szakemberek rendelkezésre állásának tervezett időigénye alapján az Ajánlatkérő által számított teljes munkabérköltség meghaladja az ajánlattevők által megjelölt összeget. Kérjük az ellentmondás feloldását, szükség esetén a munkabérköltség összegének korrigálását.”

6. A kérelmező a 2021. június 2-án benyújtott kiegészítő indokolásában a szakemberek bérköltségével kapcsolatban az alábbiakat adta elő:

„A szakmai gárda létszámának és időszükségletének összeállításakor a projekthez kapcsolódó feladatokon és határidőkön kívül a korábbi szakmai tapasztalatainkra is támaszkodtunk, mely alapján azzal is kalkuláltunk, hogy a gyakorlati életben sem a projektvezető, sem a vezető építész- és belsőépítész tervező nem egy projekten dolgozik egyszerre. A projekttel kapcsolatos bérköltségeket összegző táblázatunkban az utolsó oszlop elnevezése; „A munkavégzés időtartamára előirányzott a projektre levetített költség” is erre próbál utalni. Tapasztalatunk szerint ugyanis, egy projektvezető egyszerre átlagosan két projekten dolgozik, míg a vezető építész- és belsőépítész tervező egyszerre négyen. Utóbbi esetében azonban a tervezői művezetés alkalmi kivételt képeznek — melyek szintén egy-egy munkanapnak számítanak -, hiszen a tervezői művezetés egy adott projekt esetében egy teljes munkanapot kitesz.”

„I. Projektvezető.

A projektvezető munkanapjaival, a korábban benyújtott táblázatunk szerint a tervezői művezetés kivételével a projekt összes fázisában számoltunk: a vázlattevé elkészítésekor 46 munkanappal, az engedélyezési és a kiviteli tevé elkészítésekor 64-64 munkanappal, a használatbavételi eljárás alatt 3 munkanappal és a kivitelezői közbeszerzési eljárás lebonyolításakor pedig 10 munkanappal. Ezek összege 187, ezt szoroztuk a munkanapra leosztott bérrrel kapcsolatos költséggel, és osztottuk kétfelé, hiszen ahogy fentebb említettük, hogy a projektvezető egyszerre átlagosan két projektet visz.

Mindez számokban kifejezve:

$$(30\ 642,857 \cdot 187) / 2 \sim 2\ 865\ 107\ \text{Ft}$$

II. Vezető építész- és belsőépítész tervező:

A vezető építész- és belsőépítész tervező a projekt összes fázisában részt vesz: a vázlattevé elkészítésekor 46 munkanap, az engedélyezési és a kivitelezési tevé elkészítésekor 64-64 munkanap, a használatbavételi eljárás során 20 munkanap, a kivitelezői közbeszerzési eljárás során 10 munkanap erejéig, valamint 50 munkanapot tesz ki a művezetés számára.

A fentebb említett módon, az első öt munkarész időtartama (204 munkanap) alatt a szakember egyszerre átlagosan négy projekten vesz részt, ezért az erre a projektre, erre az időszakra számolt bérköltségeket leosztottuk négyvel, míg a művezetések alkalmával csak az adott projekttel számoltunk a bérrrel kapcsolatos költségek megállapítása során.

Mindez számokban kifejezve:

$$((46+64+64+20+10) \cdot 44\ 571,429) / 4 + (50 \cdot 44\ 571,429) \sim 4\ 501\ 714\ \text{Ft}$$

III. Három fő Építésztervező:

A projekt megvalósításához mindenképp szükségesnek tartjuk három építésztervező bevonását is, akik a vázlattevé elkészítésével 46, az eng. és kiviteli tevé elkészítésével pedig 64-64 munkanapot töltenek el.

Szükség lesz építésztervezői munkára a kivitelezői közbeszerzési eljárás lebonyolítása során is, azonban úgy gondoljuk, hogy ebben a fázisban elegendő, ha csak egy tervező szakember dolgozik 10 munkanapot.

Mindez számokban kifejezve:

$$((3 \cdot 46) + (3 \cdot 64) + (3 \cdot 64) + (1 \cdot 10)) \cdot 36\ 214,286 \sim 19\ 266\ 000\ \text{Ft}$$

IV. Három fő Szerkesztő:

Az építésztervezők munkáját segítő, három fő szerkesztőt is bevonnánk a megvalósításba, a vázlattevé elkészítése során 30 munkanapot dolgoznának mindhárman, az eng. és kiviteli tevé elkészítése pedig 64-64 munkanapot venne igénybe részükről.

Mindez számokban kifejezve:

$$((3 \cdot 30) + (3 \cdot 64) + (3 \cdot 64)) \cdot 27\ 857,143 \sim 13\ 204\ 286\ \text{Ft}$$

V. Összesen:

Az egyes szakemberek esetében a kerekítés nélküli egy munkanapra eső bérköltségeket felsorozva a megfelelő munkanapszámokkal, megkapjuk az adott pozícióban dolgozók összesített bérköltségeit a projektre vonatkozóan. Ezek az összegek már kerekítve vannak, az excel automatikusan kerekíti őket és a képlet ezeket a kerekített összegeket summázza az utolsó cellában.

Mindez számokban kifejezve:

$$2\ 865\ 107 + 4\ 501\ 714 + 19\ 266\ 000 + 13\ 204\ 286 \sim 39\ 837\ 107\ \text{Ft}$$

Kérjük, Tisztelt Ajánlatkérőt, tekintse át a részletes kimutatásunkat, és fogadja el a korábban benyújtott árendokolásban szereplő összegeket.”

7. Az ajánlatkérő 2021. június 3-án a kérelmezőt felhívta az utólagos igazolások benyújtására, melynek eleget tett, majd a 2021. július 12-én megküldött összegezés V.2.12) pontja szerint a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánította a következő indokokkal:

„Ajánlatkérő a Global Terv Korlátolt Felelősségű Társaság és Szécsi és Társa Építész Stúdió Kft. közös ajánlattevők által benyújtott indokolás alapján megállapította, hogy az ajánlat a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelennek minősül, figyelemmel arra, hogy ajánlat aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz az alábbi indokokra tekintettel: A közös ajánlattevők által bemutatott, a munkáltatót terhelő bérköltség, munkabér és a szakemberek rendelkezésre állásának tervezett időigénye alapján az Ajánlatkérő által számított teljes munkabérköltség meghaladja az ajánlattevők által megjelölt összeget. Közös ajánlattevők a kiegészítő indokolásban akként nyilatkozott, hogy az általa figyelembe vett munkabérköltség meghatározásakor projektre vetített költséggel számolt, figyelembe véve, hogy egy szakember átlagosan 2 vagy 4 másik projekten is dolgozik egy időben, melyre tekintettel a tárgyi közbeszerzés szerinti feladatra eső munkabérköltséget ennek arányában csökkentett mértékben vette figyelembe. A következetes joggyakorlat értelmében (D.418/13/2012.) az objektivitás követelményéből is következik, hogy valamennyi ajánlati elem vonatkozásában ténylegesen felmerülő valamennyi költséget ott kell elszámolni, ahol az valójában felmerül, az egyes költségtényezők nem csoportosíthatók át sem egy adott feladaton belül, sem nem számolhatóak el harmadik személyekkel kötött más szerződések költségei között. A D.313/16/2012. számú határozat értelmében az ár akkor nem felel meg a gazdasági észszerűségnek, ha az nem tartalmazza az adott árelemmel összefüggésben szükségszerűen felmerült valamennyi költséget. Az ajánlattevő kötelessége és felelőssége, hogy az árindokolást olyan mélységben és olyan tartalommal készítsék el, melyből az ajánlatkérő meg tudja állapítani, hogy az ajánlat elfogadható-e. Az ajánlatkérő nem veheti át az ajánlattevők szerepét, hisz az indokolás megfelelő elkészítésének feladata az ajánlattevők felelőssége. Az indokolási kötelezettség elmulasztása, vagy nem kielégítő volta miatti jogkövetkezmény az érvénytelenség. A Legfelsőbb Bíróság a Kfv.VI.37.118/2009/6. számú ítéletében rámutatott, hogy az indokolásnak mindig objektív tényeken kell alapulnia, ha szükséges, igazolt számításokat kell tartalmaznia. A kiegészítő indokolás és így az indokolás abban az esetben megfelelő, ha abból az ajánlatkérő meg tudja állapítani a részletezett költségelemek alapján, hogy az ajánlati ár tartalmaz valamennyi jogszabályban és egyéb módon vállalt olyan kötelezettséget, amelynek figyelembevételével a kérelmező az ajánlati ára kialakításakor kalkulált. A Döntőbizottság a D.4/19/2019. számú határozatában rögzítette, hogy a számviteli törvény 15. § (3) és (7) bekezdései szerinti valóság és összemérés elve értelmében, minden költséget ott kell kalkulálni, ahol az felmerült, a keresztfinanszírozást tervező indokolás nem minősül objektív alapúnak. Az indokok elemzését követően az Ajánlatkérő arra a megállapításra jutott, hogy ajánlatkérő nincsen abban a helyzetben, hogy szubjektív körülményektől tegye függővé az ajánlati ár megalapozottságát. Az Ajánlatkérő álláspontja szerint a közbeszerzés tárgya szerinti szolgáltatás teljesítéséhez szükséges ellenszolgáltatásnak valamennyi felmerülő költséget tartalmaznia kell, melyre tekintettel a teljesítésbe bevont szakemberek munkabérköltsége nem arányosítható arra való hivatkozással, hogy az adott szakember egy időben más projekt is dolgozni fog. Következésképpen amennyiben a megadott ár nem terjed ki az összes szükséges költségre, illetve a teljes munkabérköltség figyelembevétele mellett a teljesítés csak veszteségesen biztosított, úgy az ár a gazdasági észszerűséggel nem összeegyeztethetőnek minősül. A fentiekre tekintettel az Ajánlatkérő álláspontja szerint a Global Terv Korlátolt Felelősségű Társaság és Szécsi és Társa Építész Stúdió Kft. közös ajánlattevők ajánlata a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelennek minősül.”

8. A kérelmező 2021. július 15-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatkérőhöz, melynek első kérelmi eleme lényegében megegyezett a jogorvoslati kérelmével, második kérelmi eleme szerint pedig az ajánlatkérő nem nyilváníthatta volna érvénytelenné az ajánlatát az összegezésben megjelölt indokokkal anélkül, hogy további

kiegészítő árindokolást kért volna a közös ajánlattevőktől. Az ajánlatkérő 2021. július 20-án további kiegészítő indokolást kért a kérelmezőtől a következők szerint:

„Közös ajánlattevők a 2021. június 1-i kiegészítő indokolásukban rögzítették, hogy a vezető építész- és a belsőépítész tervező az első öt munkarész ideje alatt átlagosan négy projekten vesz részt, a projektvezető pedig átlagosan a két projektet visz. Tekintettel arra, hogy Közös ajánlattevők a kiegészítő indokolásban a fenti szakemberek munkabérét a párhuzamosan végzendő projektek számának megfelelően arányosították, azonban erre vonatkozó dokumentumot nem csatoltak, Ajánlatkérő a Közös ajánlattevőket felhívja azon szerződések benyújtására, amelyeket a kiegészítő indokolásában megadott munkabérből költség számításához alapul vett. Ennek megfelelően:

- a) azon tervezési szerződések benyújtása, amelyek a tárgyi közbeszerzési eljárás alapján megkötendő szerződés teljesítési időszakával párhuzamosan kerülnek teljesítésre, vagy annak hitelt érdemlő igazolása, hogy munkabér arányosításához figyelembe vett jövőbeni szerződések garantáltan megkötésre és teljesítésre kerülnek a tárgyi szerződés releváns időtartama alatt;
- b) és amelyek a fent megjelölt és az ajánlatában megnevezett szakemberek bevonásával járnak, igazolva, ezen szakembereknek a további szerződések teljesítésében való közvetlen részvételét.
- c) Továbbá Közös ajánlattevők részletes számítással mutassák be, illetve igazolják, hogy a megjelölt szakembereknek az arányosítás alapján figyelembe nem vett munkabér részére a fenti szerződésekből származó bevételek kellő fedezetet biztosítanak.”

9. A kérelmező a 2021. július 23-án benyújtott, üzleti titokká minősített további kiegészítő indokolásában csatolt további négy projektre vonatkozó tervezési szerződést, valamint e szerződésekhez kapcsolódó tervlapokat, melyekkel azt kívánta igazolni, hogy a szerződések teljesítésében ugyanazok a szakemberek vesznek részt, mint akiket az ajánlatban megneveztek. Bemutatta továbbá a négy másik projekt költségeit is az eredeti indokolásával azonos szerkezetű táblázatban.

10. Az ajánlatkérő a kérelmező előzetes vizarendezési kérelmét 2021. július 26-án elutasította a jogorvoslati eljárásban tett észrevételével megegyező indokokkal.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező nyilatkozatai

11. A kérelmező 2021. augusztus 4-én jogorvoslati kérelmet nyújtott be arra hivatkozással, hogy az ajánlatkérő jogsértő módon nyilvánította ajánlatát érvénytelenné, ezzel megsértve a Kbt. 72. § (3) bekezdését és a 73. § (2) bekezdését. Kérte a jogsértés megállapítását és a jogsértő összegezés megsemmisítését, továbbá az ajánlatkérő kötelezését eljárási költségei, köztük a megfizetett 600.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj és nettó 250.000.-Ft képviselőt ellátó személy megbízási díja megtérítésére.

12. Az érvénytelenné nyilvánítást eredményező ajánlatkérői érvelés kiindulópontja azon téves feltevés, mely szerint a jelen közbeszerzési eljárás eredményeként kötendő szerződés teljesítésében a nyertes ajánlattevők által munkaviszony keretében bevonni kívánt szakemberek munkabére kizárólag a jelen eljárás eredményeként kötendő szerződés teljesítése érdekében felmerülő költségnek minősül. Az ajánlatkérő e körben – a kérelmező álláspontja szerint tévesen – a keresztfinanszírozás tilalmára is hivatkozik, mely tilalom megsértését abban látja, hogy a közös ajánlattevők a tárgyi szerződés teljesítése kapcsán felmerülő munkabérből költség nem kizárólag a vizsgált, jelen eljárás eredményeként kötendő szerződésből származó bevételből kívánják fedezni, hanem más folyamatban lévő

szervezéiknek teljesítéséből is. A kérelmező szerint az ajánlatkérő fentiek szerinti állítása téves, mert nem tett sem az ajánlatban, sem az indokolásokban olyan nyilatkozatot, miszerint a szakemberek a teljesítés során kizárólag a jelen projektben fognak dolgozni, egyetlen más szerződés teljesítése érdekében sem fognak munkát végezni. Megjegyezte, hogy az ajánlatkérő sem állította azt, hogy a szakemberek egyidőben több szerződés teljesítésében való részvétele ellehetetlenítené a jelen eljárás eredményeként megkötendő szerződés szerzősszerű teljesíthetőségét. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban sem kifejezetten, sem burkoltan nem fogalmazott meg olyan elvárást, hogy a teljesítésbe bevonni kívánt szakemberek a teljesítés időtartama alatt egyetlen más projektben sem vehetnek részt, semmilyen egyéb, szakértelmük szerinti munkát nem végezhetnek, kizárólag a megkötendő szerződés teljesítésében vehetnének rész annak teljesítési ideje alatt.

13. Kifejtette, hogy a munkabéreköltségek időbér alkalmazása esetén (ahogyan az a kérelmező és közös ajánlattevő partnere munkavállalói esetében is történik) egy adott gazdasági szereplő üzleti tevékenysége során a vállalkozás egyes projektjei, megrendelése, szerződéses állománya nagyságától és azok alakulásától teljesen függetlenül merülnek fel, a munkabér a munkában eltöltött idő alapján jár a munkavállalóknak. Munkabért akkor is kell fizetni, ha a munkavállaló a munkáltató érdekében semmilyen munkát nem végez, mindösszesen a munkaidejében a munkáltató rendelkezésére áll. Erre tekintettel a munkabéreköltség nem olyan költségelemnek tekintendő, mely kifejezetten csak egy adott projekthez kapcsolódik, hanem az figyelembevételre kerül – megfelelő módon arányosítva – valamennyi olyan, az adott vállalkozás üzleti tevékenysége során felmerülő projekt teljesítésében, melyben való részvételre a munkáltató vállalkozás a saját belső működése szerint utasította a munkavállalót (tehát amely projektek megvalósításával a munkavállaló a munkaidejét tölti). A béreköltség és az értékesített szolgáltatás (teljesített szerződések) mennyisége között nem közvetlen és arányos az összefüggés, erre tekintettel a számvitel az időbér alapján fizetett és állandó munkavállalók béreköltségét állandó költségnek tekinti.

14. Életszerűtlen és a gazdasági, üzleti tevékenység profitorientált végzésének abszolút ellentmondó elvárás lenne az, amire az ajánlatkérői érvelés logikailag vezetne. Vagyis az, hogy az adott vállalkozás valamennyi szerződéséből külön-külön kitermelhető legyen bármely abban résztvevő szakember teljes munkabére. Az ajánlatkérőnek a keresztfinanszírozás tilalmának érvényesülésére vonatkozó érvrendszerével kapcsolatosan kifejtette, hogy az ajánlatkérő által hivatkozott döntésekben foglalt keresztfinanszírozás tilalma azt jelenti, hogy minden költséget a tényleges felmerülés helye szerint kell elszámolni. A kérelmező azonban nem ezt tette, ugyanis a munkabéreköltséget ténylegesen munkabéreköltségként szerepeltette az indokolásban, mindösszesen a ténylegesen felmerülő munkabéreköltségnek csak egy részét terhelte a jelen projektre a fentiekben ismertetett észszerű gazdasági indokok alapján. Az ajánlatkérő félreértelmezése a keresztfinanszírozás kapcsán abban is tetten érhető, hogy az adott szakember munkabérét teljes egészében a jelen projektben felmerülő költségként kezeli, melynek irrealitására a fentiekben a kérelmező rámutatott.

15. A kérelmező az ajánlatkérő észrevételére reagálva előadta, hogy nem vitatja, hogy a keresztfinanszírozás tilalma azt jelenti, hogy költségsökkentő tételként nem lehet hivatkozni egy adott közbeszerzési eljárásban arra, hogy az ott felmerült költségeket az ajánlattevő egy másik gazdasági tevékenységből származó bevételéből kompenzálja. Azonban a jelen jogorvoslat alapjául szolgáló ügyben nem is erről van szó. A szerződés keretében foglalkoztatni kívánt szakemberek béreköltségét részben a jelen eljárásban megkötendő szerződésből befolyó bevételből kívánják fedezni. Hangsúlyozta, hogy a szakemberek teljes munkabéreköltsége nem tekinthető kizárólag a jelen eljárásban megkötendő szerződés

teljesítése körében és érdekében felmerülő költségnek, így a keresztfinanszírozás tilalmába nem ütközik azon kérelmezői eljárás, hogy a teljes munkabéreköltségnek csak bizonyos részét kívánja fedezni a jelen szerződésből befolyó bevételből.

Az ajánlatkérő nyilatkozatai

16. Az ajánlatkérő kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását, álláspontja szerint a kérelmező ajánlata a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelennek minősül. Véleménye szerint a munkabéreköltségeknek az adott szakember által időben párhuzamosan végzett projektek száma alapján történő csökkentése – a Kbt. alapján az ajánlatkérőt terhelő vizsgálati kötelezettség szempontjából – nem minősül a közgazdasági összefüggéseinél fogva objektív alapúnak, sem pedig a gazdasági észszerűséggel összeegyeztethető árképzési módszerek. Előadta, hogy a Kbt. szabályozása és a Közbeszerzési Döntőbizottság gyakorlata (D.440/12/2012., D.852/11/2014., D.323/2017., D.4/19/2019.) egységes abban, hogy költségsökkentő tételként nem lehet hivatkozni egy adott közbeszerzési eljárásban arra, hogy az ott felmerült költségeket az ajánlattevő egy másik gazdasági tevékenységből származó bevételéből kompenzálja (keresztfinanszírozás tilalma). A keresztfinanszírozás tilalma akként is érvényesül, hogy az adott költségeket a felmerülésük helye szerint szükséges kezelni, és ezáltal például a tárgyi szerződés teljesítése kapcsán felmerülő munkabéreköltség kizárólag a vizsgált szerződésből származó bevételből fedezhető. Ennek értelmében nem fogadható el objektív, megalapozott indokolásként, kalkulációként az, hogy a szerződés teljesítésében résztvevő szakember munkabéreköltségét részben a tárgyi közbeszerzéstől jogilag teljesen független másik szerződésből származó bevételbe számítja bele az ajánlattevő. Ennek a gyakorlatnak az elfogadása olyan helyzetet teremtene, amely az ajánlatkérő vizsgálati kötelezettségét a közbeszerzési eljáráson kívüli szerződésekre terjesztené ki, lényegében parttalaná téve a vizsgálat alá vonandó adatok körét.

17. Kifejezetten hivatkozott a Döntőbizottság D.313/16/2012. számú határozatára, melyben rögzítésre került, hogy az ajánlatkérőt a Kbt. szabályozása alapján mindig az adott beszerzési tárgy megvalósításáért, szolgáltatás teljesítéséért kínált ár realitására vonatkozóan terheli meggyőződési kötelezettség. Az ajánlati ár elfogadhatóságával kapcsolatban jogszerű döntés kizárólag a konkrét szolgáltatással összefüggésben felmerült költségelemek, árképző tényezők alapján hozható és nem más szerződések teljesítésének körülményeire hivatkozással. A Döntőbizottság következetes joggyakorlata alapján tehát nem fogadható el az ár indokolásként olyan érvelés, amely szerint az ajánlattevő más, előnyös szerződésekre hivatkozik a költségeinek felszámítása tekintetében. A fent kifejtett indokokra tekintettel az ajánlatkérő álláspontja az, hogy a munkabéreköltségeknek más szerződésből származó bevételre, az adott szakember párhuzamos munkavégzésére való hivatkozással történő arányosítása nem minősül objektív alapú indokolásnak, különös tekintettel arra a tényre, hogy a közös ajánlattevők által hivatkozott szerződések a tárgyi közbeszerzési eljárás eredményeként megkötendő szerződéstől jogilag függetlenek, ahhoz semmilyen módon nem kapcsolódnak, illetőleg a szakemberek rendelkezésre állásával és munkabéreköltségével ezen szerződések/projektek eredményességétől, sorsától függetlenül számolnia kell a közös ajánlattevőknek.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

18. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a tárgyi uniós értékhatárt meghaladó értékű nyílt közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívását 2021. március 16-án küldte meg közzététel céljából, a Döntőbizottság tehát a Kbt. e napon hatályos előírásai alapján hozta meg döntését.

19. A jogorvoslati kérelem tárgyát az képezte, hogy a kérelmező ajánlati ára megfelelő módon került-e indokolásra, illetve azért, mert az indokolás alapján nem volt lehetséges meggyőződni arról, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető-e, az érvénytelenné nyilvánításra jogszerűen került-e sor. Mindezek megítéléséhez a Döntőbizottságnak az alábbi jogszabályokra figyelemmel kellett eljárni.

20. A Kbt. 69. § (2) bekezdés első mondata szerint az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni.

A Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

A Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 27. § (2) bekezdése szerint a hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok (a továbbiakban: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és a személyes adatok védelme biztosított legyen.

21. A Döntőbizottság az Ákr. 27. § (2) bekezdése alapján a határozat szerkesztésekor gondoskodott arról, hogy a kérelmező által megjelölt védett adatnak minősülő tartalmak (2021. július 23-án benyújtott kérelmezői indokolás) ne kerüljenek nyilvánosságra.

22. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles indokolást kérni az ajánlattevőtől, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében, azaz ha az ajánlatkérő az ár vizsgálata eredményeképpen nem tud arról meggyőződni, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Ezen esetben az ajánlatkérő olyan adatokra vonatkozóan kér alátámasztott indokolást, amelyek indokolása elemzéséből következően e meggyőződési kötelezettségének eleget tud tenni. Ezen

ajánlatkérői kötelezettségteljesítés fényében kell értelmezni a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondatába foglalt ajánlattevői kötelezettséget: az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ezen adatcsoportba legfőképpen azon adatok és a rájuk vonatkozó indokolások tartoznak, amelyek az ajánlatkérő meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek, azaz az indokoláskérésben felsorolt adatok. A Kbt. 72. § (3) bekezdésének harmadik mondata alapján az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető, azaz ha az ajánlattevő nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére mindazon adatokat és a rájuk vonatkozó indokolásokat, amelyeket az ajánlatkérő az indokoláskérésben felsorolt, és amelyek az ajánlatkérő azon meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

23. Tekintettel arra, hogy a jogorvoslati kérelem tárgya a kérelmező ajánlatának érvényessége, a Döntőbizottság a kérelem keretei között az összegezésben szereplő érvénytelenségi indokolásban foglalt ajánlatkérői megállapításokból indult ki. A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenség megállapítására azért került sor, mert a kérelmező „által bemutatott, a munkáltatót terhelő bérköltség, munkabér és a szakemberek rendelkezésre állásának tervezett időigénye alapján az ajánlatkérő által számított teljes munkabérköltség meghaladja az ajánlattevők által megjelölt összeget”. A kérelmező munkabérköltsége „meghatározásakor projektekre vetített költséggel számolt, figyelembe véve, hogy egy szakember átlagosan 2 vagy 4 másik projekten is dolgozik egy időben, melyre tekintettel a tárgyi közbeszerzés szerinti feladatra eső munkabérköltséget ennek arányában csökkentett mértékben vette figyelembe”. Az ajánlatkérő álláspontja szerint továbbá „a teljesítésbe bevont szakemberek munkabérköltsége nem arányosítható arra való hivatkozással, hogy az adott szakember egy időben más projekt is dolgozni fog”, „a megadott ár nem terjed ki az összes szükséges költségre, illetve a teljes munkabérköltség figyelembevételével a teljesítés csak veszteségesen biztosított”, ezért az „ár a gazdasági észszerűséggel nem összeegyeztethetőnek minősül”.

24. Az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárásban három alkalommal kért indokolást a kérelmezőtől. Az ajánlatkérő először, vagyis 2021. május 25-én az adott közbeszerzési szerződés teljesítésével összefüggésben kérte ismertetni a „bér- és bérjellegű költségek”-et, kérte, hogy az ajánlattevő térjen ki „az egyes feladatok ellátásához szükséges személyi [...] feltételekre, az élőmunka ráfordítás mértékére”. A 2021. május 28-i indokolásban megjelölte a kérelmező, hogy hány szakember részvételével számol a jelen közbeszerzés eredményeként kötött szerződés teljesítése során, és egy külön táblázatban közölte a szakemberek „munkavégzés időtartamára előirányzott projektekre levetített költségei”-t is. Az ajánlatkérő előbbiek ismeretében 2021. május 31-én kiegészítő indokolást kért a kérelmezőtől azért, mert négy szakember esetében „az ajánlatkérő által számított teljes munkabérköltség meghaladja az ajánlattevők által megjelölt összeget.” A kérelmező a 2021. június 2-i kiegészítő indokolásában nyilatkozott, hogy az érintett szakemberek egyszerre több – kettő vagy négy - projekten dolgoznak, ezért attól függően, hogy adott szakember hány projekten dolgozik, a munkabérköltséget kétfelé vagy négyfelé osztotta el.

25. Fentiek alapján a Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a két kérelmezői indokolás ismeretében megismerhette a kérelmező bérköltsége számításának módját, vagyis azt képes volt megítélni, hogy a kérelmező hogyan tervezi a munkatársai igénybevételét. A Döntőbizottság álláspontja szerint az indokolások alapján nem igazolt azon ajánlatkérői

álláspont, mely szerint a kérelmező a tárgyi projekt bérjellegű költségeit más költségelemnél vagy egyéb projektnél számolta el, továbbá „keresztfinanszírozás” sem történik, tekintettel arra, hogy a két indokolás alapján látható, hogy az érintett szakemberek bérköltségének jelen szerződés teljesítésére eső hányada egyértelműen a jelen projekt ajánlati árába kerül beszámításra.

26. A Döntőbizottság továbbá megállapította, hogy a kérelmező az ajánlatkérő 2021. július 20-i kiegészítő indokoláskérése alapján 2021. július 23-án csatolta azon üzleti titokká minősített iratokat, amelyek alátámasztják arra vonatkozó állítását, hogy a kérdéses szakemberek egyszerre több projekten is dolgozni fognak. Jelen esetben tehát nem foghat helyt az ajánlatkérő azon hivatkozása, hogy jogsértő, ha az ajánlattevő az adott közbeszerzési szerződés teljesítésével összefüggésben felmerült költségeket egy másik szerződésből származó bevételéből finanszírozza, mert jelen esetben erre nem került sor. A kérelmező indokolásából nem következik olyan körülmény sem, amelyre az ajánlatkérő hivatkozik, amely arra mutatna, hogy a kérelmező egy másik szerződésből származó bevételbe számítja be a jelen esetben felmerülő bérköltségeket. Arról van szó, hogy a kérelmezőnek, mint jogi személyiséggel rendelkező gazdasági szereplőnek több párhuzamosan folyó projektje lehet (van is) és egyes munkatársai több párhuzamosan futó projektben vesznek részt, ebből eredően nem lehetséges a teljes munkabér jellegű kiadást egyetlen – jelen közbeszerzés eredményeként megvalósuló – projektnél elszámolni. A Döntőbizottság megállapította, hogy nem lesz megalapozatlan az ajánlati ár, illetve nem lesz lehetetlen az ajánlattevő kötelezettségvállalása (Kbt. 73. § (2) bekezdése) azért, mert az ajánlattevő a valóságnak megfelelően úgy nyilatkozik, hogy ajánlati ára képzésekor nem a munkavállaló teljes bérköltségét, hanem arányosan csak azon részét veszi figyelembe ajánlati ára képzésekor, amely az adott projekt teljesítésekor valóban felmerült.

27. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő az ajánlat érvénytelenné nyilvánításával megsértette a Kbt. 69. § (2) bekezdés első mondatára és a Kbt. 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondatát.

28. Az ajánlatkérő 2021. július 20-án kiegészítő indokolást kért a kérelmezőtől, azonban sem ebben, sem a korábbi indokoláskérésekben nem került olyan követelmény megfogalmazásra a kérelmező felé, miszerint indokolásában vezesse le, hogy az egyes szakemberek bérjellegű kiadásaival összefüggésben a jelen projektet érintően milyen időráfordítással, és ehhez képest milyen bérköltséggel számolt. (Az, hogy egy szakember egy időben több feladatot végez, nem jelenti azt, hogy a feladatok között a munkaidejét egyenlő arányban osztaná fel.) Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdés első mondata alkalmazásával e tárgyban kérjen kiegészítő indokolást a kérelmezőtől és az ajánlat érvényessége, érvénytelensége tárgyában a kiegészítő indokolás figyelembevételével hozzon döntést.

29. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértést és az ajánlatkérőt a Kbt. 165. § (3) bekezdés a) pontja alapján hívta fel a Kbt.-nek megfelelő eljárásra. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alkalmazásával megsemmisítette az ajánlatkérő által 2021. július 12-én megküldött jogsértő tartalmú összegezt, valamint valamennyi az ajánlatkérő által ezt követően hozott döntést.

30. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

(4) A (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának – megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat

figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

31. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján a rendelkező részben közölt összegű bírságot szabta ki, melynek során megállapította, hogy a megvalósított jogsérelem súlyosnak minősül, tekintettel arra, hogy olyan ajánlattevő ajánlatát nyilvánította az ajánlatkérő érvényessé, amelynél ennek feltételei nem álltak fenn a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján. A Döntőbizottság azt is figyelembe vette, hogy a jogsértés a jogsértő eljárást lezáró döntés megsemmisítésével reparálható. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (11) bekezdésében szereplő előírásokra tekintettel a bírság összegének megállapítása során figyelembe vette a közbeszerzési eljárás becsült értékét, amely nettó 120.000.000.-Ft, ugyanakkor, mivel nem merültek fel a beszerzés tárgyával összefüggő speciális körülmények, a Kbt. 165. § (11) bekezdés b) pontja első fordulatában rögzített feltételt önmagában nem értékelte. Mindezen szempontokat összességében is mérlegelve a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely még mindig jóval alatta marad a Kbt. 165. § (4) bekezdése szerinti maximális mértékének (a bírság a közbeszerzési eljárás becsült értékének 1 %-a). A Döntőbizottság a bírság mértékénél figyelembe vette, hogy a jogsértés az eljárást lezáró döntésre befolyással bírt, nem vette ugyanakkor figyelembe a jelen ügy tényállása szempontjából nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés d) és f) pontjaiban foglaltakat, valamint nem talált arra utaló körülményt, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. A bírságösszeg megállapítása körében szintén nem értékelte a Kbt. 165. § (11) bekezdés e) pontjában foglalt feltételt, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás megindítása és a jogorvoslati eljárás megindítása között álláspontja szerint nem telt el hosszú időtartam.

32. A Döntőbizottság helyt adott a jogorvoslati kérelemnek, ezért az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja, valamint a Kbt. 151. § (9) bekezdés második mondata alapján rendelkezett arról, hogy az ajánlatkérő a kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díj Közbeszerzési Hatóság bevételeit képező részét fizesse meg a kérelmező részére, valamint a fennmaradó összeg kérelmező részére történő visszautalásáról döntött. A hivatkozott Ákr.

rendelet alapján kötelezte az ajánlatkérőt az egyéb, kérelmező részéről felmerült eljárási költség megtérítésére.

33. A határozat elleni kereset közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2021. szeptember 9.

Dr. Fáry Zoltán sk
közbeszerzési biztos

Bán János sk
közbeszerzési biztos

Dr. Hodnik Ákos sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Ajánlatkérő képviselője, kizárólag elektronikus úton
2. Kérelmező képviselője, kizárólag elektronikus úton
3. Eljárásban részvételi szándékát jelző fél képviselője, kizárólag elektronikus úton
4. Miniszterelnökség, kizárólag elektronikus úton
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága, kizárólag elektronikus úton